

Bedrijfseconomisch resultaat van appelbedrijven

Jeroen Bremer

Het areaal appels in Nederland daalt jaarlijks gestaag, van 12.840 ha in 2000 tot 9.300 ha in 2008. De laatste jaren hebben telers geïnvesteerd in nieuwe marktrassen zoals Kanzi, Rubens en Wellant om de winstgevendheid van de appelteelt te vergroten en de afname van het areaal appels een halt toe te roepen. In dit artikel wordt ingegaan op de ontwikkeling van de bedrijfseconomische resultaten van gespecialiseerde appelbedrijven, bedrijven die op meer dan tweederde van hun areaal appels telen.

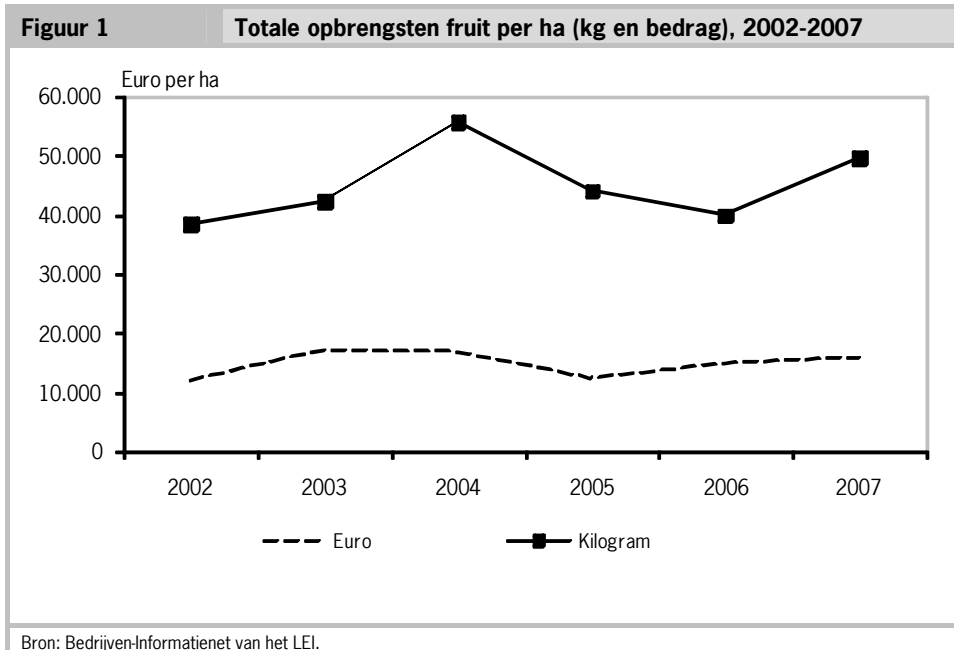
Fiscaal en bedrijfseconomisch resultaat

In dit artikel is gebruik gemaakt van gegevens uit het Bedrijven-Informatienet van het LEI. Hierbij zijn enerzijds de kosten en opbrengsten vergeleken op basis van de ontvangen opbrengsten en de betaalde kosten inclusief de afschrijvingen (die op bedrijfseconomische basis zijn bepaald) en anderzijds op basis van bedrijfseconomische kosten. Het grootste verschil tussen beide is de berekende arbeid van de ondernemer(s) en de meewerkende gezinsleden, zoals de partner en meewerkende kinderen. Ook bestaan er verschillen tussen de berekende rente en de daadwerkelijk betaalde rente. Een bedrijf kan dus fiscaal een positief resultaat halen, terwijl het op bedrijfseconomische basis onvoldoende rendeert. Het netto-bedrijfsresultaat (opbrengsten minus kosten) is dan negatief (figuur 2). In dat geval wordt de inzet van eigen arbeid en kapitaal niet marktconform vergoed, maar kan het bedrijf wel blijven voortbestaan.

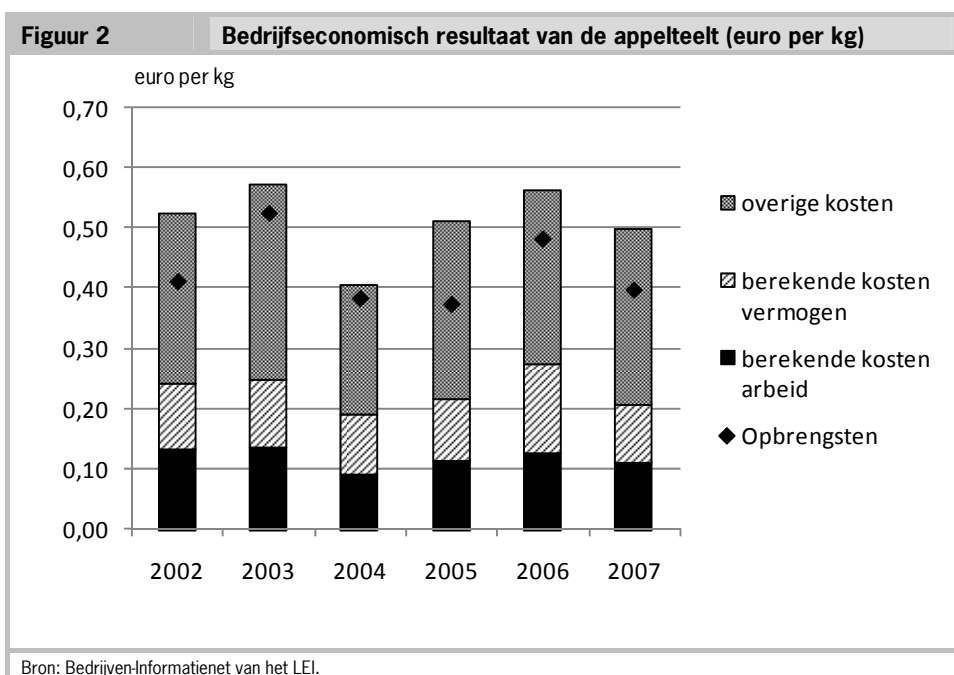
	2002	2003	2004	2005	2006	2007(v)
Totale opbrengst per kg	0,41	0,53	0,38	0,37	0,48	0,40
Opbrengst prijs per kg	0,31	0,41	0,30	0,28	0,38	0,32
Aanwas per kg	0,05	0,05	0,05	0,05	0,07	0,03
Overige opbrengst per kg	0,05	0,07	0,03	0,04	0,03	0,04
Totale betaalde kosten per Kg	0,37	0,43	0,29	0,37	0,39	0,32

Bron: Bedrijven-Informatienet

In de jaren 2004 en 2007 werden er veel kilogrammen van een ha geplukt (figuur 1). Dit hoge aanbod heeft de opbrengstprijzen per kg in die jaren flink gedrukt (tabel 1). In jaren met lage producties is het tegenovergestelde beeld zichtbaar: dan zijn er gemiddeld hogere prijzen. De opbrengsten post 'Aanwas' is de opbrengst die gerealiseerd wordt door groei van de fruitbomen, en/of de tegenhanger van de kosten die gemaakt zijn voor de nieuwe aanplant, zoals de kosten voor de aanschaf van de nieuwe bomen, palen, arbeid etc. Fiscaal worden deze posten meestal geactiveerd op de balans.

Ondanks de schommelingen in hoeveelheden en prijzen zijn de opbrengsten per hectare de afgelopen vijf jaren vrij constant, met een dipje in 2005 (figuur 2). Een belangrijke verklaring hiervoor ligt bij de uitbetaalde middenprijs in 2005. Daarnaast zijn de geplukte kilo's ook behoorlijk lager, wat het effect heeft versterkt.

De afgelopen jaren was het resultaat per kg appel het best in 2004 (figuur 2): het verschil tussen opbrengsten en kosten is daar het kleinst. Echter ook in dat goede jaar zijn de kosten hoger dan de opbrengsten en wordt de inzet van eigen arbeid en kapitaal dus nog niet volledig marktconform vergoed. De belangrijkste betaalde kostenpost in de appelteelt is arbeid (figuur 3). Die kosten verlopen vrijwel

evenredig met de geogste kg appels. Ook de kosten voor gewasbescherming nemen toe, mede door stijgende prijzen van de middelen. Maar ook zijn de nieuwe rassen soms wat gevoeliger voor ziektes, met een hoger verbruik tot gevolg. De kosten voor productbewerking stegen in 2007 behoorlijk. Dit wordt veroorzaakt door hogere kosten voor koeling als gevolg van stijgende energieprijzen en hogere sorteerkosten als gevolg van de goede oogst. De sterke stijging wordt ook veroorzaakt door het verplicht sorteren van de nieuwe rassen buiten het eigen bedrijf. Tegenover de hogere kosten staan ook betere opbrengstprijzen van de nieuwe rassen.

